

IN MEMORIAM G. TH. M. VAN PELT, 1873—1926.

In het nu zoo stille atelier, zijn „toren” zooals hij het noemde, zit ik heel eenzaam tusschen al zijn werken. Door de open ramen komen de stadsgeluiden en uit de hooge kruinen der boomen, die gelijk zijn met zijn vensters, kwinkeleeren de musschen, die de voorjaarsweelde in den kop hebben.

Ik roep mijne herinneringen aan hem op en plotseling zie ik, bijna als werkelijk, zijn tengere gestalte, zijn bruine oogen en zwarte haar en baard. Ik zet mijn gedachtebeeld tegenover mij, in den stoel, waarin hij steeds zat, als ik hem kwam bezoeken. „Laat mij eerst theezetten”, en handig als een vrouw brengt hij dat in orde, „nu nog een sigaar — en wát breng je voor nieuws?” Zijn even Brabantsch accent rondt de harde medeklinkers af en maakt het Nederlandsch iets zachter. „Of is er geen nieuws in dit brave, deftige land? Hebben jullie onze regeering eindelijk kunnen overtuigen dat kunst bijna even belangrijk is als kaas, en zouden jullie den minister nu niet eens gaan vertellen dat de kunst wijder is dan wat hem door „bevoegden” ervan verteld wordt. Weet hij, dat het leven onzer kunstenaars er een is van opoffering en toewijding en dat één kunstenaar meer doet voor de beschaving dan honderd deftige kooplui? Moet er nòg meer gedaan worden voor de „arbeiders” en nog minder voor de idioten, die dingen fabriceeren van „denkbeeldige waarde” zooals de wet kunstwerken noemt. Waarom d o e n jullie niks?” „Maar Pelt”, zeg ik berustend, „wat weet jij veel van wat wij doen? Als je van mij hoort, dat we naar den Minister zijn geweest, dat we eenige adressen aan B. en W. hebben gericht, dat we persoonlijk tal van invloedrijke menschen hebben trachten te interesseeren voor onze belangen, dat we die steeds weer bepleiten in onze vergaderingen. . . . „Vriend”, zegt hij dan, „wordt er heusch wat door jullie gedaan. . . . ? Jij bent een geschikte kerel, een van die onuitstaanbaar kalme knullen, die voor alles nog een excuus vinden, en die ik, sacrénondeju, in jou persoon eens door mekaar zou willen schudden. Den boom kent men aan zijn vruchten — en waar zijn die van jullie? Mooie vruchten! Wat hebben jullie bereikt? Dat ondanks jullie de regeering er nu een officieele kunst op nahoudt, door enkele „Strebers” opgeworpen en in de Pers om politiek-artistieke redenen gesteund, zoodat jullie, die ik toch wel een beetje acht, nu in de kou staan”.

„Ben je uitgesputterd, Pelt — of heb je nog meer op je lever?”

En dan leg ik hem uit, in grootere kalmte dan ik gevoel, wát, hòe en wàarom we verschillende dingen gedaan hebben. En nu beklimt Pelt zijn andere stokpaard „de menschheid,” en hij zegt daarvan heel rake dingen, doch steeds te heftig. In zijn pose van cynisme en wrangen spot, verraadt hij telkens welk een goed mensch hij in den grond is. En daar ik hem zóó ken,